

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 1. Generalia principia de usu notitiæ confessionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

dicet se velle, ut nemini id pateat; tunc Confessarius manifestans aliis, sibi illum esse confessum, peccat contra Secretum naturale; & frangit simul etiam indirectè Sigillum, quia sic ingerit aliis suspicionem de gravi aliquo peccato Caji; cum communiter pœnitentes censeantur propterea ita clam subterfugere suos ordinarios, si de nulla alia causa constet. Et verò vel maximè frangit ille, qui cum non sit ordinarius Confessarius Regularium, dicit tamen sibi confessum esse hunc vel hunc Religiosum, si de isto constet, quòd ordinario, cui semper solet, etiam tunc potuerit confiteri, nec alteri possit sine speciali licentia superioris. Audientes enim statim concipiunt suspicionem, id factum esse ob aliquem catum reservatum. Lugo cit. Disp. 23. n. 65. Quod si quis aliquando, ordinario suo Confessario præterito, confiteatur alteri, sed palam coram aliis, vel in loco publico, tunc neque illi qui vident, neque Confessarius quidquam agit contra sigillum, si aliis id etiam manifestent, quia hoc ipso, quòd præsentibus aliis, vel in publico confiteatur, dat omnibus videntibus licentiam id manifestandi. Unde

242. IX. Qui dicit de aliquo suo pœnitente, Confessionem illius fuisse valde longam, durasse tot, & tot horis, diebus &c. frangit indirectè sigillum, si pœnitens clam & in loco secreto fuit confessus, nolitque id ab aliis resciri; quia hoc ipso Confessarius occasionem præbet suspicandi ipsum multa peccata habuisse. At verò si pœnitens in loco publico v. g. templo, Sacristiâ, vel alio passim pervio faciat suam Confessionem, tunc ipso facto dat & Confessario, & aliis eum in con-

fessionalibus videntibus licentiam liberè de ejus diuturnitate loquendi. Nemo enim vult ea servari in secreto, quæ ipse scienter & voluntariè dicit, vel agit in publico. Vide Gobat tr. 7. n. 927.

Plures alios casus, qui huc pertinent, involvit illa non minùs celebris, quàm ob varias DD. valde inter se discordantium opiniones intricata Quæstio.

SECTIO V.

De usu notitiæ Confessionis.

243. Tota difficultas, & opinionum varietas inde videtur promanare, quòd multi, quæ de servando sigillo unacum aliis tradiderunt universaliter, hinc variis limitationibus putent alteranda vel immutanda. Omnia enim satùs plana erunt, si firma fixaque maneant, ut omnino manere debent, jam suprà posita fundamenta, quæ hic amplius confirmare expedit.

§. I.

Generalia Principia de usu notitiæ Confessionis.

I. Nunquam licet aliquid, quod ex sola Confessione cognitum est, & sub sigillo cadit, v. g. peccatum unacum persona pœnitentis sine ejus licentia directè vel indirectè revelare aliis sup. n. 192.

II. Nunquam etiam licet ulli, ut verbo vel facto, directè vel indirectè præbeat ipsi pœnitenti extra Confessionem sine ejus licentia indicium, aut occasionem prudenter suspicandi, se illius peccatum, vel aliud, quod sub sigillo cadit, & ex sola Confessione notum est, scire; sive

sive jam dicamus, hoc esse revelationem & contra sigillum, sive non. *sup. n. 193.* vide etiam *Dicast. cit. Disp. 12. n. 143.*

244. III. Cum sigillum ejusque obligatio sit à Christo Domino Confessione Sacramentali unice ob hunc finem annexa, ut Sacramentum Pœnitentiæ fidelibus non esset nimis onerosum & odiosum; *sup. n. 184.* indèque omnes rectè deducant, sub sigillum cadere, & vi illius prohiberi, ne ullo modo directè vel indirectè sine licentiâ pœnitentis reveletur quidquam eorum, quæ ex sola illius Confessione sunt nota; & illum, si revelarentur, afficerent aliquo quocunque incommodo, pudore aut molestia. *sup. n. 191.* Clarum sanè est, apertèque constat, vi sigilli etiam prohiberi, ne quis propter ea, quæ ex sola Confessione Sacramentali novit, quidquam extra eam etiam seculâ omni revelatione agat vel omittat sine licentiâ pœnitentis, quod illum quocunque incommodo sive justo, sive injusto afficere potest. *Sanch. de Matr. lib. 3. Disp. 16. n. 3. & 4. Coninch. Disp. 9. n. 64. Fag. Prac. 2. lib. 6. cap. 3. n. 1.* ubi ait, hanc sententiam esse hoc tempore communio rem. *Laym. l. 5. tr. 6. cap. 14. n. 23. v. Atque. Lug. l. c. n. 102. Dicast. l. c. n. 146. Palao de pœnit. Disp. un. p. 19. §. 3. n. 20. Tamb. de conf. lib. 5. cap. 6. §. 2. n. 7.* & multi alii, quos refert *Fag. l. c. v. Et hanc.* contra plurimos alios à *Fag. l. c. cap. 2. n. 2.* & *Sanch. l. c.* relatos.

Probatio desumitur non tam à paritate, quàm ab identitate rationis inter utrumque; sicut & ab illa, quâ ostendimus sigillum esse annexum Confessioni non tantum strictè & propriè, sed etiam la-

tè & quasi Sacramentali. *sup. n. 183.* Nam revelatio eorum, quæ ex sola Confessione sunt nota, si sine licentiâ pœnitentis fiat cum aliquo ejus incommodo, est ideo vi sigilli prohibita, quia reddit Sacramentum fidelibus odiosum; atqui usus notitiæ ex sola Confessione acceptæ si extra eam fiat cum aliquo pœnitentis incommodo sine ejus licentiâ (quavis etiam fiat absque omni revelatione Confessionis, & ita clam vel sub tali prætextu, ut nec pœnitens, nec alii advertant; modò sciatur illum licitè posse fieri) reddit Sacramentum fidelibus valde odiosum, ab eoque vehementer absterret. Quis enim non horreat, & non meritiè omittat confiteri occultum suum peccatum alteri, si sciat, se propter illud posse deinde licitè ab altero privari suo officio, beneficio, vel secreto quodam suffragio ad assecutionem alicujus v.g. dignitatis necessarii, amoveri loco, expelli domo, excludi à consortio, impediri à suscepcione Ordinis, vel alterius Sacramenti, à promotione ad aliquem gradum, officium &c. Certè omnes mallent, & æquius ferrent revelari quodvis aliud suum peccatum confessum, quàm propter hoc vel illud talibus incommodis esse expositi.

Unde etiam tertium hoc Fundamentum optimè confirmatur. Nam ex contraria sententia sequitur, Reservationem caluum, quæ magnopere ad populi Christiani disciplinam pertinet. *Trid. sess. 14. cap. 7.* esse ferè frustraneam; quia habens casum reservatum non tenetur se sistere superiori, si prudenter possit inde sibi timere grave damnum ipsi Confessioni extrinsecum. *Reginald. lib. 8. n. 43.*

Coninch, de Sacram. Disp. 8. n. 108. Lugo de penit. Disp. 20. n. 235. ex communi consensu omnium: atqui vel nunquam vel rarissimum erit, ut pœnitens non possit sibi prudenter timere tale damnum, si etiam cum ejus incommodo possit superior licitè uti notitiâ ex Confessione accepta.

245. Et verò Clemens VIII. in Decreto de Casuum reservatione edito 1593. 26. Maji §. 4. (ut habetur in Bullario novo tom. 4. & inter Bullas Urbani VIII. est 28. referturque à Laym. Tan. Palao. Dian. & aliis passim, alium tamen editionis annum & diem assignantibus) ferri mandavit, ut tam superiores pro tempore existentes, quàm Confessarii, qui postea ad superioris gradum fuerint promoti, diligentissimè caveant, ne eâ notitiâ, quam de aliorum peccatis in Confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur. Et licet hoc Decretum loquatur tantum de superioribus Regularium, & externâ gubernatione, inde tamen rectè deducitur, idem etiam esse de omnibus aliis Confessariis, & aliis externis actionibus sentiendum, ut *num. seq.* dicam.

Certè Claudius Aquaviva Generalis Societatis JESU jam An. 1590. adeoque ante Clem. VIII. severè statuit in *Instr. 5. & Ordinat. com. cap. 21.* ut omnes Superiores diligenter caveant, ne vel ipsi vel nostrorum aliquis doctrinam, (quod liceat uti notitiâ Confessionis) uspiam introducant, neque illam publicè aut privatim doceant, neque eâ utantur ullo modo. Rationes sui statuti dedit istas: 1. quia hæc doctrina requirit tantam circumspctionem, quam servare sit per-

difficile; 2. quia impedit libertatem & fiduciam sinceræ Confessionis; & 3. quia rerum humanarum regimen nullatenus debet à Sacramento pœnitentiæ dependere.

Ait quidem Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 143. v. *Quâ ratione.* se reperisse Responsum ab eodem Generali postea An. 1603. in Germaniam missum, in quo ille declaraverit, mentem suam fuisse, in prædicto Statuto ulum notitiæ ex Confessione in iis tantum prohibere, quæ pertinent ad Regimen & Gubernationem. Sed cum de hac declaratione alii DD. qui post Tan. scripserunt, nihil meminerint; neque ea satis cohæreat cum rationibus in Statuto expressis; neque congruat verbis illis: *ne vel ipsi* (superiores) *vel nostrorum aliquis* (non superior) *eâ utatur ullo modo;* ideo aliorum Judicio relinquo, quid de ea sentiendum sit. Certè Dicast. & Dian. qui Tannerum n. 140. legerunt, adhuc mirantur, eum à tenore Statuti recessisse. Non poterant autem apud eundem n. 143. ubi de declaratione illa meminit, non legisse; cum proximè sequatur; & Regulæ, per quas Tannerus mentem suam explicat, ab uno loco usque ad alterum continuatæ se extendant.

246. Verum quidem est, sententiam prædicto tertio Fundamento contrariam fuisse olim communissimam inter Theologos & Canonistas, secutos S. Thomam & Scotum, quibuscum etiam Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 140. & *seqq.* docet, Confessarium posse licitè uti notitiâ Confessionis ad propriam suum bonum, vel pœnitentis, vel alterius privati hominis, vel etiam communitatis, si quidem id faciat

faciat 1. ita clam vel sub tali prætextu, ut neque directè neque indirectè reveletur sigillum, nec sit periculum revelandi; 2. sine omni, sed injusto tantum, pœnitentis gravamine; 3. ex gravi causa seu utilitate; & 4. non sit talis usus ei specialiter Jure vel præcepto aliquo humano prohibitus. Alii aliter hanc sententiam declarant, & in deductis inde Resolutionibus multum discordant.

Sed Dicast. *Disp. 12. n. 140.* asserit, sententiam istam jam non amplius posse sustineri post Decretum Clem. VIII. quia Pontifex, cum in §. 4. illius Decreti superioribus Regularium usum notitiæ, ex Confessione acceptæ, prohibeat ad externam gubernationem, & quidem *illimitatè*, ut faretur Tan. *l. c. n. 143. v. Regula III.* unacum aliis adversariis, adeoque in omni casu; omnino supponit, ejusmodi usum debuisse jam antè à Jure naturali & divino fuisse prohibitum; cum nullum Jus aut Præceptum humanum etiam Pontificis se solo possit obligare in omni casu. Si autem Jure naturali & divino prohibitum est superioribus, uti notitia Confessionis ad externam gubernationem, tunc eodem Jure videtur etiam prohibitum esse omnibus aliis illà uti ad alias externas actiones pœnitenti ingratas & molestas; cum respectu omnium sit eadem ratio, idemque periculum mali; sicut jam antè Dicast. bene observavit etiam Card. Lug. *Disp. 23. n. 94. & 95.*

Rationes quoque quibus eadem sententia innititur, non urgent. Inprimis enim dicunt, sigillo nihil prohiberi nisi revelationem. Sed contrarium ostensum est *num. 244.* Deinde ajunt, neminem per auditionem Confessionis priva-

ri Jure suo. Et neque nos hoc negamus. Cum autem subsumunt: atqui Confessarius ante auditam Confessionem habuit Jus & obligationem negandi v. g. indigno suffragium occultum in Electione ad Prælaturam &c. ergo habet etiam post auditam Confessionem. Respondetur cum dist. Antè habuit Jus negandi suffragium indigno, si indignitatem illius aliunde novit, concedo; si ex sola Confessione novit, nego; ergo idem Jus, quod antè habuit, & non habuit, habet, & non habet etiam postea. Et hæc nostra distinctio adhibetur à multis ex ipsis adversariis quoad obligationem negandi suffragium indigno, ajuntque Confessarium, sicut antè, ita etiam post esse obligatum negare suffragium indigno, si aliunde; non item si ex sola Confessione noverit esse talem. Tan. *l. c. n. 143.*

247. Ex quibus omnibus meritò statuitur hic fundamentalis & universalis ista Regula: Licitum est uti notitiâ Confessionis, si & sine omni periculo revelandi sigillum, & sine omni pœnitentis incommodo fieri possit; illicitum autem est, si alterutrum interveniat. Unde jam sunt seqq.

§. II.

Resolutiones particulares de licito usū notitiæ ex Confessione.

248. I. Licitum est uti notitiâ Confessionis ad hoc 1. ut quis oret DEUM pro suo pœnitente. 2. ut de auditis in Confessione consulat libros aut homines doctos ad proprium profectum in scientia. 3. ut discat alios melius juvare & dirigere. 4. ut ipse vitet loca, pericula,

T 3

per-